

NIEZBĘDNE WYMAGANIA EDUKACYJNE DO OTRZYMANIA ŚRÓDROCZNEJ

I ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z JĘZYKA POLSKIEGO W KL. VIIa

OCENĘ CELUJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego osiągnięcia w znacznym stopniu wykraczają poza wymagania dopełniające. Jego praca cechuje się samodzielnością i kreatywnością. Prezentuje wysoki poziom wiedzy i erudycji interdyscyplinarnej. Świadomie i funkcjonalnie posługuje się bogatym słownictwem terminologicznym. Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty literatury pięknej, literatury faktu. Czyta, rozumie i wykorzystuje w swojej pracy teksty popularnonaukowe i naukowe. Potrafi analizować i interpretować dzieła malarskie z uwzględnieniem specyfiki środków języka malarskiego. Formułuje problemy, proponuje sposoby ich rozwiązania. Z zaangażowaniem podejmuje się realizacji projektów, występuje w roli lidera grupy. Tworzy bezbłędne wypowiedzi ustne i pisemne. Odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych, publikuje swoje teksty.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności określony programem nauczania dla kl. VII.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

wyjaśnia różnice między poszczególnymi rodzajami, omawia cechy utworów synkretycznych,

poprawnie posługuje się terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów epickich, lirycznych i dramatycznych,

poprawnie posługuje się nazwami gatunków, omawia cechy gatunkowe czytanych utworów,

wskazuje funkcję użytych w tekście literackim środków językowych oraz określa wartości estetyczne poznawanych tekstów literackich,

poddaje refleksji problematykę egzystencjalną w poznawanych tekstach, hierarchizuje wartości, do których odwołuje się utwór,

interpretuje utwór, wykorzystując potrzebne konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze, wyjaśnia rolę środków języka malarskiego w tworzeniu znaczeń obrazu, interpretuje dzieło sztuki, określa wartości estetyczne tekstów kultury,

twórczo wykorzystuje informacje z tekstu we własnej pracy,

funkcjonalnie włącza cytaty do wypowiedzi,

określa funkcje literatury pięknej, literatury popularnonaukowej i publicystyki,

samodzielnie określa cechy gatunków dziennikarskich (wywiad, artykuł), analizuje zauważone w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych, opisuje sposób nawiązania do nich.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

rozumie, na czym polega twórczy i sprawczy charakter działań językowych,

rozumie zjawiska fonetyczne związane z różnicami między wymową a pisownią wyrazów,

poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy, stosuje w wypowiedzi odpowiednią intonację zdaniową,

odróżnia rdzeń od podstawy słowotwórczej, tworzy rozbudowane rodziny wyrazów i analizuje strukturę wyrazów pochodnych,

wyjaśnia zasady tworzenia i odmiany imiesłówów,

poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje,

określa funkcję skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa,

poprawnie używa różne style wypowiedzi i je rozpoznaje,

wyjaśnia zasady etykiety językowej,

pisze poprawnie, zauważa popełnione błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne oraz dokonuje ich autokorekty.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

tworzy rozbudowaną wypowiedź na podany temat, zachowuje logikę, spójność i kompozycję wypowiedzi,

funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne w celu oddziaływania na odbiorcę,

samodzielnie selekcjonuje i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy szczegółowy plan wypowiedzi,

samodzielnie pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, charakterystykę, opis przeżyć wewnętrznych, dedykację, stosując odpowiednie zasady kompozycji i zachowując zasady spójności językowej,

stosuje rytm akapitowy,
samodzielnie formułuje tezę i hipotezę,
swobodnie wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając różnorodnych argumentów,
podaje celne i różnorodne przykłady ilustrujące argumenty,
podsumowuje rozważania, samodzielnie formułuje wnioski,
rozpoznaje w tekstach reklamowych środki perswazji i manipulacji, wskazuje ich funkcję,
zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,
samodzielnie dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje),
formułuje pytania problemowe dotyczące wszystkich składników utworu, interpretuje głośowo utwór.

SAMOKSZTAŁCENIE

pogłębia swoją wiedzę przedmiotową, korzystając rzetelnie, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji,
rozwija nawyk krytycznego myślenia i formułowania opinii,
bierze udział w konkursach, wykładach, pracach kół przedmiotowych itp. aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu.

OCENĘ DOBRĄ otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy przewidziane programem nauczania w kl.

VII. KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

określa cechy charakterystyczne rodzajów literackich, wskazuje je w czytanych utworach,
posługuje się terminologią związaną z analizą utworów epickich, lirycznych i dramatycznych,
wymienia cechy gatunkowe omawianych utworów, nazywa gatunki,
rozpoznaje w tekście literackim użyte środki językowe (w tym: eufemizm, porównanie homeryckie, inwokację, symbol, alegorię), próbuje określić ich funkcję, zauważa wartości estetyczne poznawanych utworów,

określa problematykę egzystencjalną tekstów, nazywa wartości uniwersalne, do których odwołuje się utwór,

odczytuje utwór, wykorzystując wybrane konteksty oraz elementy wiedzy o historii i kulturze,

rozpoznaje znaczenia naddane dzieła sztuki, wskazuje elementy symboliczne, rozpoznaje wartość estetyczną tekstów kultury,

wydobywa i porządkuje istotne informacje w zależności od ich funkcji w przekazie,

wyszukuje i porządkuje cytaty,

wskazuje różnice między literaturą piękną a innymi rodzajami piśmiennictwa,

zna podstawowe cechy gatunków dziennikarskich (wywiad, artykuł), znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

rozumie znaczenie języka w procesie komunikacji,

poprawnie stosuje różne sposoby zapisywania głosek,

rozpoznaje podstawowe rodzaje zjawisk fonetycznych,

poprawnie akcentuje wszystkie wyrazy,

rozpoznaje i używa różne rodzaje formantów, poprawnie analizuje budowę słowotwórczą wyrazu, rozumie zasady tworzenia imiesłówów,

przekształca imiesłowowy równoważnik zdania na zdanie złożone i odwrotnie,

używa poprawnych form skrótów i skrótowców,

rozpoznaje różne style, różnicuje stylistycznie swoje wypowiedzi,

świadomie stosuje w wypowiedziach zasady etykiety językowej,

pisze zgodnie z normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej, stara się poprawiać błędy.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

wypowiada się ustnie, porządkując treść swojej wypowiedzi, wykorzystuje środki retoryczne,

gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do stworzenia pracy, tworzy poprawnie plan wypowiedzi,

pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, charakterystykę, opis przeżyć wewnętrznych, dedykację, stosując odpowiednią dla danej formy kompozycję,

stosuje akapity jako spójne całości myślowe,

formułuje tezę i hipotezę,

wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając właściwych argumentów,

przedstawia argumenty w dyskusji dotyczącej tekstu literackiego,

podaje odpowiednie przykłady ilustrujące argumenty,

formułuje wnioski wynikające z argumentacji,

rozpoznaje w tekstach reklamowych użyte środki perswazji i manipulacji,

zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,

dokonuje przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje),

formułuje pytania związane z przenośnymi znaczeniami utworu, głośno czyta i recytuje teksty, dobierając odpowiednie tempo i intonację.

SAMOKSZTAŁCENIE

korzysta z samodzielnie wybranych źródeł informacji, szanując cudzą własność intelektualną,

rozwija swoje uzdolnienia i zainteresowania,

stara się myśleć krytycznie, wyraża opinie,

aktywnie realizuje projekty, prezentuje efekty pracy indywidualnej lub grupowej, uczestniczy w życiu kulturalnym swojego regionu.

OCENĘ DOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, który w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się opanował wiedzę i umiejętności zawarte w podstawie programowej dla kl. VII. **KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE**

wskazuje podstawowe cechy tekstów epickich, lirycznych i dramatycznych, odnajduje je w czytanych utworach,

stara się posługiwać terminologią związaną z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi,

stara się posługiwać nazwami gatunków literackich, wskazuje utwory należące do tych gatunków, wyszukuje w tekście literackim użytych środków językowych, stara się je nazwać,

wskazuje związek problematyki utworów literackich z życiem, opisuje wartości, do których odwołuje się utwór,

zapoznaje się ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem utworu, stara się powiązać utwór ze swoją wiedzą na temat historii i kultury,

komentuje warstwę przedstawieniową dzieła sztuki, zwraca uwagę na wartość estetyczną tekstów kultury,

wyszukuje w tekście informacje różnego typu, cytuje fragmenty tekstu,

klasyfikuje poznawany tekst jako literacki, publicystyczny lub popularnonaukowy,

rozpoznaje gatunki dziennikarskie (w tym: wywiad i artykuł), znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych.

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

świadomie używa języka jako narzędzia komunikowania się,

poprawnie zapisuje wyrazy, w których występują różnice między wymową a pisownią,

poprawnie akcentuje większość wyrazów,

dzieli proste wyrazy na podstawę słowotwórczą i formant, rozpoznaje wyrazy pokrewne,

rozpoznaje rodzaje imiesłówów,

tworzy imiesłowowy równoważnik zdania,

podaje znaczenie powszechnie używanych skrótów i skrótowców, poprawnie ich używa,

zauważa zróżnicowanie stylistyczne wypowiedzi, dostosowuje styl do formy wypowiedzi,

stosuje zasady etykiety językowej,

pisze zgodnie z podstawowymi normami poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

wypowiada się ustnie, zachowuje wewnętrzną logikę wypowiedzi, używa środków retorycznych, gromadzi materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi, pisze plan wypowiedzi,

pisze poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad, charakterystykę, opis przeżyć wewnętrznych, dedykację, starając się zachować wyznaczniki gatunku,

stosuje akapity zaznaczające trójdzielną budowę pracy,

formułuje tezę, wie, czym jest hipoteza,

wyraża i uzasadnia własne zdanie, używając prostej argumentacji,

przedstawia rzeczowe i emocjonalne argumenty w dyskusji na temat znanych mu z doświadczenia problemów,

podaje przykłady ilustrujące argumenty,

formułuje proste wnioski,

rozpoznaje w tekstach reklamowych podstawowe środki perswazji i manipulacji,

zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,

podejmuje samodzielne próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza, rozbudowuje),

formułuje pytania związane z dosłownymi znaczeniami utworu, głośno, płynnie czyta i recytuje teksty, przestrzega zasad intonacji zdaniowej.

SAMOKSZTAŁCENIE

korzysta, z poszanowaniem własności intelektualnej, z różnych źródeł informacji,

uczy się systematycznie,

uczestniczy w projektach edukacyjnych,

podejmuje próby prezentowania przygotowanego materiału,

rozwija umiejętność krytycznego myślenia, wyraża swoje zdanie,

uczestniczy w wybranych wydarzeniach kulturalnych w swoim regionie.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ otrzymuje uczeń, którego wiedza i umiejętności pozwalają na samodzielne lub przy pomocy nauczyciela wykonanie zadań o niewielkim stopniu trudności.

KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE

klasyfikuje czytany utwór jako należący do epiki, liryki lub dramatu,

zna podstawowe pojęcia związane z utworami epickimi, lirycznymi i dramatycznymi,

wie, że istnieją gatunki literackie (w tym: pamiętnik, komedia, fraszka, tren, ballada, epepeja), odróżnia je od rodzajów literackich,

wie, że język utworu literackiego cechuje się obecnością różnych środków stylistycznych,

zauważa związek problematyki utworów literackich z życiem i uniwersalnymi wartościami,

wiąże czytany utwór ze wskazanym przez nauczyciela kontekstem,

wymienia elementy warstwy przedstawieniowej dzieła sztuki,

wyszukuje w tekście wskazane informacje, stara się porządkować zgromadzony materiał,

czyta fragmenty tekstów publicystycznych i popularnonaukowych,

rozpoznaje wskazany przez nauczyciela tekst jako artykuł prasowy, zauważa we wskazanych przez nauczyciela tekstach współczesnej kultury popularnej nawiązania do tradycyjnych wątków kulturowych

KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE

komunikuje się z innymi w sposób werbalny i niewerbalny,

zauważa różnice między wymową a pisownią wyrazów,

poprawnie akcentuje wyrazy ze stałym akcentem,

rozpoznaje wyrazy podstawowe i pochodne, rodzinę wyrazów, tworzy wyrazy pochodne według wzoru,

rozdziela odmienne i nieodmienne części mowy, w tym imiesłowy,

tworzy według wzoru imiesłowowy równoważnik zdania,
zna podstawowe skróty i skrótowce, używa ich w wypowiedzi,
stara się dostosować styl do tworzonej wypowiedzi,
stosuje podstawowe zasady etykiety językowej,
nie popełnia błędów zakłócających komunikację językową, stara się pisać poprawnie pod względem ortograficznym i interpunkcyjnym.

TWORZENIE WYPOWIEDZI

krótko wypowiada się ustnie na podany temat,
stara się używać prostych środków retorycznych,
z pomocą nauczyciela redaguje plan wypowiedzi,
pisze według podanego wzoru, z pomocą nauczyciela, poznane formy wypowiedzi, w tym: recenzję, rozprawkę, przemówienie, wywiad
stosuje akapity,
formułuje prostą tezę,
wyraża własne zdanie i stara się je uzasadnić,
przedstawia rzeczowe argumenty w dyskusji na temat problemów znanych z codziennego życia,
stara się podać przykłady ilustrujące argumenty,
z pomocą nauczyciela podejmuje próby wnioskowania,
rozpoznaje w tekstach reklamowych niektóre środki perswazji i manipulacji,
zna i stosuje podstawowe zasady etyki wypowiedzi,
podejmuje próby przekształceń tekstu cudzego (skraca, streszcza),
formułuje pytania dotyczące warstwy przedstawieniowej utworu, głośno czyta i recytuje teksty, zachowując podstawowe zasady wymowy.

SAMOKSZTAŁCENIE

korzysta, z poszanowaniem praw autorskich, z różnych źródeł informacji wskazanych przez nauczyciela,

rozwija nawyk systematycznego uczenia się,

uczestniczy w pracy grupowej, współpracuje z innymi w realizacji projektów edukacyjnych, uczestniczy w programowych wyjściach o charakterze kulturalnym.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym nie jest w stanie wykonać, nawet z pomocą nauczyciela, zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak aktywności w dążeniu do zdobycia wiedzy i umiejętności wyklucza osiągnięcie nawet minimalnego postępu.

Na lekcjach języka polskiego nauczyciel stosuje PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV-VIII i kryteria oceny form wypowiedzi pisemnej.

Katarzyna Wilczyńska